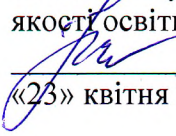

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник управління Державної служби
якості освіти у Тернопільській області

Наталія МОРАВСЬКА
«23» квітня 2025 року

Висновки

**за результатами здійснення управлінням Державної служби якості освіти у
Тернопільській області аналізу діяльності Скалатської міської ради, відділу освіти
Скалатської міської ради щодо дотримання вимог законодавства у сфері дошкільної,
загальної середньої, позашкільної освіти та забезпечення якості освіти на відповідній
території**

I. Предмет аналізу

Діяльність Скалатської міської ради, відділу освіти Скалатської міської ради щодо дотримання вимог законодавства у сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти та забезпечення якості освіти на відповідній території (далі – аналіз діяльності)

II. Період, за який здійснюється аналіз

з 01.04.2022 року по 31.03.2025 року

III. Підстави для здійснення аналізу

Відповідно до Порядку здійснення аналізу діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 № 1313, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.01.2022 за № 97/37433, пункту 14 розділу II Положення про управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області, затвердженого наказом Державної служби якості освіти України від 03.07.2019 № 01-11/26 (в редакції наказу Державної служби якості освіти України від 14.02.2022 № 01-10/22) (далі – управління Служби), на виконання пункту 24 плану роботи управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області на 2025 рік, затвердженого Головою Державної служби якості освіти України 31.12.2024 року та наказу управління Служби від 19.03.2025 № 01-10/28 «Про здійснення аналізу діяльності Скалатської міської ради, відділу освіти Скалатської міської ради»

IV. Строк роботи комісії

з 31 березня по 02 квітня 2024 року

V. Прізвище, ім'я, по батькові керівника місцевого органу управління освітою

ДОБЕНЬКА Тетяна Павлівна, начальник відділу освіти Скалатської міської ради

VI. Склад комісії або посадові особи, відповідальні за здійснення аналізу:

ВОЛОЩУК Наталія Іванівна, заступник начальника управління - начальник відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області, голова комісії;

МАЛАНЧУК Ірина Йосипівна, заступник начальника відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області;

КРИВА Юлія Петрівна, головний спеціаліст відділу моніторингу, сертифікації та контролю управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області

VII. Особи, присутні під час здійснення аналізу:

ДОБЕНЬКА Тетяна Павлівна, начальник відділу освіти Скалатської міської ради;

КАТРУСЯК Віктор Михайлович, головний спеціаліст відділу освіти Скалатської міської ради;

керівники відвіданих закладів освіти

VIII. Під час аналізу відвідано заклади освіти:

Всього комісією відвідано 12 закладів освіти комунальної форми власності (52% від їх загальної кількості в громаді), з них:

7 закладів загальної середньої освіти (70% від їх загальної кількості), а саме:

- СКАЛАТСЬКИЙ ЛІЦЕЙ СКАЛАТСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ;

- МАГДАЛІВСЬКИЙ ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ І-ІІІ СТУПЕНІВ ІМЕНІ РОДИНИ ГОЛОЯДІВ СКАЛАТСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ;

- ОСТАПІВСЬКИЙ ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ І-ІІІ СТУПЕНІВ СКАЛАТСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ;

- КОЛОДІВСЬКИЙ ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ І-ІІІ СТУПЕНІВ СКАЛАТСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ;

- СТАРОСКАЛАТСЬКИЙ ЗАКЛАД ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ І-ІІІ СТУПЕНІВ СКАЛАТСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ;

- НОВОСІЛКІВСЬКА ГІМНАЗІЯ СКАЛАТСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ;

- ПОЛУПАНІВСЬКА ГІМНАЗІЯ СКАЛАТСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

4 заклади дошкільної освіти (40% від їх загальної кількості), а саме:

- КОЛОДІВСЬКИЙ ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПІДВОЛОЧИСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ;

- ОСТАПІВСЬКИЙ ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПІДВОЛОЧИСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ;

- МАГДАЛІВСЬКИЙ ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПІДВОЛОЧИСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ;

- СКАЛАТСЬКИЙ ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПІДВОЛОЧИСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

1 заклад позашкільної освіти (33% від їх загальної кількості), КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД СКАЛАТСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПІДВОЛОЧИСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ СКАЛАТСЬКИЙ БУДИНОК ШКОЛЯРІВ.

З метою з'ясування стану виконання Скалатською міською радою (далі – засновник закладів освіти), уповноваженим органом управління у сфері освіти територіальної громади – відділом освіти Скалатської міської ради (далі – відділ освіти) обов'язків, визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та спеціальними законами, проведено огляд приміщень і території закладів освіти та спілкування з учасниками освітнього процесу, надано консультації щодо розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Відвідування відбувалося у присутності керівника відділу освіти та головного спеціаліста, закладів освіти, та не перешкоджало освітньому процесу.

IX. Процес здійснення аналізу фіксувався:

не фіксувався

X. Висновки

Скалатська міська територіальна громада (далі – територіальна громада та/або громада) утворена 14 липня 2015 року шляхом об'єднання 1 міської та 9 сільських рад колишнього Підволочиського району Тернопільської області. Органи місцевого самоврядування представлені діяльністю Скалатської міської ради. Громада функціонує

в складі 10 старостинських округів, а саме: місто Скалат, як адміністративний центр громади, та 14 сільських населених пунктів. Вигідно розташована в центральній частині області, відстань між населеними пунктами незначна, забезпечено належне транспортне сполучення автошляхами, окрім віддаленого розташування (до 12 км) та низької якості дороги за маршрутом м. Скалат - с. Магдалівка.

Станом на 01.01.2023 року населення громади становило 13 525 осіб (у т.ч. 239 осіб, які мають статус внутрішньо переміщених). Кількість населення має тенденцію до зменшення, у т.ч. у зв'язку із виїздом за кордон під час воєнного стану. У 2024 році із загальної кількості населення громади, кількість дітей віком від 1 до 18 років становить 1810 (13% від загальної кількості населення громади) осіб, з них кількість дітей шкільного віку, охоплених навчанням в ЗЗСО громади 1392 (10% від загальної кількості населення громади) осіб, у т.ч. 40 внутрішньо переміщених осіб з числа учнів/вихованців. У 5 селах громади, відсутні заклади освіти будь-яких типів.

Права та обов'язки Скалатської міської ради, як засновника закладів освіти, щодо управління та реалізації державної політики у сфері освіти, забезпечення її якості на відповідній території визначаються статтями 25, 66 Закону України «Про освіту», статтею 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та іншими спеціальними законами. Здійснюються через створений у травні 2016 року структурний підрозділ у сфері освіти - відділ освіти Скалатської міської ради, який діє відповідно до затверджених в установленому порядку установчих документів та положення, функціонування закладів дошкільної (далі – ЗДО), загальної середньої (далі – ЗЗСО), позашкільної (далі – ЗПО) освіти, що належать до комунальної власності територіальної громади.

Механізм реалізації повноважень відділу освіти регулюється Положенням про відділ освіти Скалатської міської ради в новій редакції, затвердженого рішенням сесії від 26.11.2021 року № 1578 (далі – Положення). Відповідно до вимог частини першої статті 23, частини третьої статті 25 Закону України «Про освіту», діяльність закладу освіти здійснюється в межах його автономії (академічної, організаційної, фінансової, кадрової), що провадиться в порядку та межах, визначених цим Законом та установчими документами закладу освіти. Однак, окремі пункти Положення містять норми, які перевищують повноваження структурного підрозділу з питань освіти, через можливість втручання у діяльність закладів освіти громади, а саме:

- пункт 3.2. Розділу III Положення щодо виконання функцій контролю за додержання вимог законодавства та інших нормативно-правових актів у галузі освіти, обов'язкового виконання Державного стандарту загальної середньої освіти в системі загальної середньої освіти, Базового компонента дошкільної освіти всіма дошкільними та навчальними закладами розташованими на території Скалатської міської ради, що суперечить вимогам абзаців шостого, сьомого, восьмого, дев'ятого частини другої статті 25 Закону України «Про освіту»;

- пункт 3.3. Розділу III Положення щодо участі у розробленні та реалізації варіативної складової змісту загальної середньої освіти, що суперечить вимогам частини шостої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Окремі повноваження відділу освіти, визначені Положенням, є власними (самоврядними) повноваженнями засновника закладу освіти, як колегіального органу, а саме:

- пункт 3.1. Розділу III Положення щодо виконання функцій забезпечення реалізації державної політики у сфері дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти на території Скалатської міської ради, що суперечить вимогам абзацу другого частини другої статті 66 Закону України «Про освіту»;

- пункт 3.10. Розділу III Положення щодо створення нової мережі навчальних закладів та установ, зміцнення їх матеріальної бази, господарське обслуговування, що суперечить вимогам абзаців другої частини шостої статті 25 Закону України «Про освіту», третього частини другої статті 66 Закону України «Про освіту»;

- пункт 3.11. Розділу III Положення щодо вжиття заходів влаштування учнів (вихованців) до інших загальноосвітніх навчальних закладів у разі ліквідації в установленому порядку загальноосвітнього навчального закладу, заснованого на комунальній формі власності, що суперечить вимогам абзацу третього частини шостої статті 25 Закону України «Про освіту».

З метою ефективного менеджменту розвитку сфери освіти в громаді, засновником не реалізовано законодавче право делегування власних (самоврядних) повноважень у сфері освіти громади щодо організації обліку дітей дошкільного та шкільного віку, визначене абзацом дев'ятим частини другої статті 66 Закону України «Про освіту», підпунктом 4 пункту «б» статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування». Зміст Положення містить термінологію «навчальний заклад», «загальноосвітній навчальний заклад», що суперечить чинному освітньому законодавству.

Пунктами 5.2., 5.3 Розділу V Положення визначено, що його очолює начальник (керівник), який призначається та звільняється з посади, так як і працівники відділу освіти – посадові особи місцевого самоврядування, головою міської ради в установленому порядку, що не відповідає вимогам абзацу 5 частини першої статті 10 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», відповідно яких прийняття на службу в органи місцевого самоврядування на посади керівників відділів, інших працівників органів місцевого самоврядування здійснюється шляхом призначення міським головою на конкурсній основі чи за іншою процедурою, передбаченою законодавством України.

Протягом 2022 - 2025 років (на 01.01.2025 року), штатними розписами визначена гранична штатна чисельність працівників відділу освіти в кількості 20 штатних одиниць (7,5 штатних одиниць (8 осіб) апарату та 12,5 штатних одиниць (13 осіб, у т.ч. технічних працівників) централізованої бухгалтерії відділу освіти Скалатської міської ради). В громаді не застосовується практика поєднання сфери освіти із сферами розвитку культури, фізичної культури та спорту, сім'ї та молодіжної політики, що не завжди є запорукою збалансованого розвитку цих сфер, проте може застосовуватися для територіальних громад, які обмежені у фінансовому ресурсі на утримання виконавчих органів місцевих рад. Посадовими інструкціями врегульовано трудові відносини з працівниками відділу освіти. Однак, посадові інструкції начальника відділу освіти Скалатської міської ради за № 04-12-01, головного спеціаліста відділу освіти Скалатської міської ради за № 04-12-02, з якими посадовці ознайомлені під підпис у травні 2016 року, розроблені без урахування вимог чинного освітнього законодавства, Методичних рекомендацій щодо роботи з посадовими інструкціями посадових осіб місцевого самоврядування, затверджених наказом Національного агентства України з питань державної служби від 18.07.2022 № 58-22. Містять вимоги до посад, що суперечать кваліфікаційним вимогам визначеним Типовими професійно-кваліфікаційними характеристиками посадових осіб місцевого самоврядування, затвердженими наказом НАДС 07.11.2019 № 203-19. Необхідно врахувати, що чинним освітнім законодавством на місцеві органи управління освітою в громадах покладені функції сервісної служби, без здійснення контролю та організації методичної роботи в закладах освіти. Тоді як, посадовими інструкціями 1 провідного та 3 спеціалістів I та II категорій, затвердженими наказом відділу освіти від 30.08.2022 № 66-од, визначено повноваження щодо здійснення навчально-методичного супроводу викладання навчальних предметів та організації

освітньої діяльності закладів загальної середньої, позашкільної освіти, у переліку повноважень фахівців не враховано напрямки діяльності закладів дошкільної, освіти. Потребують перегляду та унесення змін до посадових інструкцій головного та провідного спеціалістів додаткові повноваження, визначені наказом відділу освіти від 30.08.2024 № 89-од.

Належно ведеться документування управлінської діяльності. Відділ освіти організовує свою діяльність відповідно до річних планів роботи. До Плану роботи відділу освіти Скалатської міської ради на 2025 рік, затвердженого начальником відділу освіти, включені розділи (циклограма діяльності, законодавчо-правове та інформаційне забезпечення, перелік подання інформації від закладів освіти тощо), що носять інформаційний характер, містять посилання на нормативні документи, що втратили чинність та є формальними. Проведеним аналізом наказів відділу освіти з основної діяльності не підтверджено проведення запланованих планом-календарем моніторингових вивчень закладів освіти. Перелік питань виробничих нарад з керівниками закладів освіти у 2024 (оформлено 6 протоколів), 2025 (оформлено 1 протокол) році не відповідає запланованій тематиці. Дані наради проводилися без участі керівників закладів дошкільної та позашкільної освіти.

Сайт відділу освіти відсутній, інформація щодо діяльності структурного підрозділу з питань освіти розміщена на сайті засновника, однак потребує доповнення та оновлення.

Розділ І. Формування оптимальної мережі закладів освіти, що відповідає потребам громади

За період здійснення аналізу діяльності кількісні показники функціонування мережі закладів системи освіти, динаміка їх розвитку та контингент здобувачів освіти не зазнали суттєвих змін, ліквідовано Митницьку та призупинено діяльність Теклівської і Зарубинецької філій опорного закладу Скалатський ліцей Скалатської міської ради (Додаток 1).

Освітня діяльність ЗДО та ЗЗСО на території громади провадиться на підставі ліцензій, які видані Тернопільською обласною державною адміністрацією відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 10.07.2018 року № 524-од. Відповідно до вимог Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», документи до органу ліцензування про переоформлення ліцензій на провадження освітньої діяльності в ЗЗСО у зв'язку з їх перейменуванням та затвердженням статутів у новій редакції (рішення сесії від 27.11.2023 № 2361), Скалатською міською радою не подавалися. Станом на 31.03.2025 відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Міністерства юстиції України, як юридичні особи, функціонують 10 ЗЗСО, у тому числі 1 дошкільний підрозділ - структурний підрозділ юридичної особи Подільська гімназія Скалатської міської ради, 10 ЗДО, 3 ЗПО, які провадять свою діяльність на підставі статутів, затверджених засновником, що відповідає вимогам абзацу другої частини другої статті 25 Закону України «Про освіту» (Додаток 2). Однак статuti за №№ 1-10, окрім статуту Скалатського ліцею Скалатської міської ради, не містять інформації про тип закладу освіти, що не відповідає вимогам абзацу третьої частини другої статті 33 Закону України «Про повну загальну середню освіту». Статuti за №№ 11-21 не відповідають Закону України «Про освіту», так як були затверджені у 2016 році, та потребують перегляду у зв'язку із введенням в дію з 01.01.2025 року Закону України «Про дошкільну освіту» та приведення установчих документів закладів дошкільної освіти у відповідність із цим Законом до п'яти років. Протягом періоду здійснення аналізу засновником та/або уповноваженим ним органом (особою) не здійснювався контроль за дотриманням установчих документів закладів освіти, що визначено абзацом

сьомим частини другої статті 25 Закону України «Про освіту», і є важливою складовою оцінювання ефективності функціонування системи освіти в громаді.

Розпорядчими документами щодо формування мережі закладів дошкільної, загальної середньої освіти є щорічні розпорядження міського голови від 28.09.2022 № 147, від 15.09.2023 № 108, від 16.09.2024 № 97, якими затверджується мережа ЗДО і ЗЗСО, у т.ч. кількість груп подовженого дня та учнів в них, перелік ЗЗСО та кількість класів-комплектів, класів із визначеними профілями навчання. Розпорядження прийняті у терміни із порушенням визначеної постановами Кабінету Міністрів України дати початку навчального року. Відсутні розпорядчі документи щодо затвердження мережі ЗПО, що свідчить про невиконання засновником вимог законодавства щодо створення умов для доступності позашкільної освіти шляхом формування, утримання та розвитку мережі закладів позашкільної освіти відповідно до освітніх, культурних, духовних потреб та запитів населення згідно до вимог частини шостої статті 14 Закону України «Про освіту», абзацу третього частини шостої статті 10 Закону України «Про позашкільну освіту».

Засновником проводиться стратегічне планування та забезпечення розвитку мережі, реалізації державної політики у сфері освіти та забезпечення якості освіти, доступності дошкільної, загальної середньої освіти, позашкільної освіти, що визначено абзацами другим, третім частини другої статті 66 Закону України «Про освіту», через виконання стратегічної цілі 1. Розвиток людського капіталу та підвищення стандартів життя населення Стратегії розвитку Скалатської міської територіальної громади на 2023-2027 роки, затвердженої рішенням сесії Скалатської міської ради від 27.11.2023 № 2357. Операційними завданнями визначено будівництво, реконструкція, ремонт та модернізація закладів освіти, формування інклюзивного середовища та оптимальної освітньої мережі у відповідності до системи розселення. Діють місцеві цільові програми у сфері загальної середньої освіти які фінансуються та/або співфінансуються з місцевого бюджету (Додаток 3).

Відсутні розпорядчі документи про затвердження стратегій розвитку закладів освіти, що суперечить вимогам абзацу п'ятого частини другої статті 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту». Проведеним аналізом стратегій розвитку закладів освіти, з'ясовано, що стратегії розвитку не є документом відповідно якого здійснюється річне планування закладів освіти. Потребують доопрацювання в частині відповідності обраних стратегічних напрямків розвитку до показників економічного, соціального та культурного розвитку громади в цілому, не містять фінансових показників покращення матеріально-технічної бази, у тому числі здійснення інноваційної діяльності закладів освіти. За інформацією наданою закладами освіти, не проводиться фінансування виконання стратегій розвитку ЗЗСО в громаді, що визначено абзацом шостим частини другою статті 37 Закону «Про повну загальну середню освіту».

2.1. Динаміка розвитку мережі закладів освіти

Формування та утримання мережі закладів освіти є одним із основних факторів, що впливають на доступність освіти. Проведеним аналізом діяльності встановлено ряд факторів, що негативно впливають та/або можуть впливати на ефективність використання матеріально-технічних, кадрових, фінансових ресурсів та забезпечення надання якісних освітніх послуг в громаді.

Формування мережі закладів дошкільної освіти

Протягом 2019-2025 років мережа суб'єктів освітньої діяльності, що забезпечують надання дошкільної освіти в громаді, не змінювалася. До неї входять 10 закладів дошкільної освіти комунальної форми власності та 1 дошкільний структурний підрозділ у Подільській гімназії з дошкільним підрозділом Скалатської міської ради (далі –

дошкільний підрозділ). У кожному з 10 старостинських округів громади засновником створені умови для одержання дітьми, у тому числі з особливими освітніми потребами, дошкільної освіти.

Відповідно до статистичних звітів (Форма № 85-к (річна) «Зведена річна таблиця про діяльність закладів дошкільної освіти») (далі – форма № 85-к (річна)) динаміка чисельності контингенту здобувачів дошкільної освіти протягом 2022-2024 років залишається сталою, характеризується незначними збільшенням протягом 2022-2023 років з 243 до 258 вихованців, та зменшенням до 255 здобувачів у 2024 році. Найчисельнішими по кількості вихованців є Скалатський дошкільний навчальний заклад (30%) та Колодіївський та Остап'ївський дошкільні навчальні заклади (по 12%) від загальної кількості здобувачів дошкільної освіти в громаді. У 2024 році спостерігається різке зменшення кількості новонароджених с у селах Магдалівка, Остап'є, Криве (по 1 дитині), Городниця (2 дітей), що становить потенційний ризик зменшення вихованців в ЗДО та учнів початкових класів через 4-5 років. Фактична наповнюваність ЗДО не перевищувала/не перевищує їхню проєктну потужність. Найвищий показник наповнюваності спостерігається в Остап'євському (79%), Гоородницькому (73%) дошкільних навчальних закладах та в дошкільному підрозділі (77%). Середній показник наповнюваності закладів дошкільної освіти відносно проєктної потужності у 2024 році становить 62% (Додаток 4).

За типом заклади дошкільної освіти (дитячий садок) є закладами загального розвитку для дітей віком від 3 до 6 (7) років, кількість груп з 2022 по 2024 роки збільшилась на одну, контингент вихованців в ЗДО/дошкільних підрозділах відповідає встановленим нормам. Однак, протягом вказаного періоду у Скалатському ЗДО функціонувала/функціонує 1 група для дітей віком 2-х до 3-х років у якій налічувалось/налічується 16 вихованців (при нормативі наповнюваності до 15 осіб для ясел-садка), у 2024 році виховується ще 1 дитина віком від 1-го до 3-х років, що є порушенням вимог абзацу третього частини другої статті 14 Закону України «Про дошкільну освіту» (попередня редакція Закону № 2628-III). В цілому, в громаді спостерігається тенденція до збільшення кількості дітей вікової категорії від 2-х до 3-х років (27 осіб) в закладах дошкільної освіти у 2024 році, що потребує перегляду визначених типів ЗДО (Додаток 5).

Відсутні рішення засновника про встановлення режимів роботи ЗДО Скалатської міської ради та тривалості перебування в них дітей, що суперечить вимогам абзацу першого частини четвертої статті 11 Закону України «Про дошкільну освіту». Діти старшого дошкільного віком від 5 до 6 (7) років охоплені обов'язковою дошкільною освітою, відповідно до стандарту дошкільної освіти, що відповідає вимогам пункту другої статті 11 Закону України «Про освіту», з урахуванням норми, що відповідальність за здобуття дітьми дошкільної освіти несуть батьки.

Відсутні заклади дошкільної освіти та/або підвозяться батьками діти віком від 3-х до 5(6) років із сіл Поплави (2 дітей), Панасівка (11 дітей), Митниця (2 дітей), Теклівка (2 дітей) до інших ЗДО, окремі із дітей не відвідують дитячий садок, залишаючись вдома. Щороку організовуються інклюзивні групи в Скалатському дошкільному навчальному закладі, Подільській гімназії з дошкільним підрозділом, у 2023/2024 навчальному році у Полупанівському дитячому садку. У кожній інклюзивній групі введено 1 ставку асистента вихователя (Додаток 6).

Таблиця № 1 Охоплення дітей дошкільною освітою в закладах дошкільної освіти Скалатської міської ради

	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Всього дітей по громаді	562	509	485

(від 0 до 5(6) років)			
Вихованців ЗДО	243	258	255
Вихованців віком 5(6) років	157 (55%)	138(57%)	154(60%)

За інформацією наданою централізованою бухгалтерією відділу освіти, у 2022 році сума видатків на 1 дитину по громаді, становить 41,4 тис. грн, у 2023 році 39,6 тис. грн, у 2024 році 48,1 тис. грн, що призвело до збільшення видатків на 1 вихованця на 6,7 тис. грн порівняно із 2022 роком. При цьому, найбільшими є видатки на утримання 1 вихованця в Скалатському ЗДО (64,4 тис. грн), Магдалівському ЗДО (59,4 тис. грн), Новосілківському і Полупанівському ЗДО (по 58 тис. грн), Зарубинецькому ЗДО (52,7 тис. грн). Прийом заяв про зарахування дітей до ЗДО організовується без використання системи електронної реєстрації, не створено електронну чергу на порталі ІСУО у т.ч. у зв'язку із відсутністю такої потреби. Звернення щодо порушення прав на здобуття дошкільної освіти відсутні.

Формування мережі закладів загальної середньої освіти

З 2017 по 2025 роки мережа ЗЗСО в кількості 10 закладів освіти не змінювалася. У 2024/2025 навчальному році на території громади функціонують 10 ЗЗСО, з яких 5 ЗЗСО І-ІІІ ступенів (у т.ч. 4 у сільській місцевості, 1 ліцей з початковою школою та гімназією у міській місцевості), 5 гімназій у сільській місцевості. Скалатський ліцей з початковою школою та гімназією має статус опорного (рішення сесії від 13.07.2016 року №267). Наявна мережа ЗЗСО забезпечує потреби громади в реалізації права на здобуття повної загальної середньої освіти: високою є щільність ЗЗСО в громаді (в середньому 1 ЗЗСО на 130 дітей віком від 5(6) до 18 років), кількість місць загальної проектної потужності приміщень ЗЗСО (3112 місць) в 2,4 рази перевищує кількість дітей шкільного віку (1298 осіб віком від 5(6) до 18 років, що навчаються у в ЗЗСО громади), наповнюваність класів не перевищує встановлених нормативів (Додаток 7).

Утім уваги засновника потребує збалансованість та оптимізація наявної мережі ЗЗСО. Аналіз динаміки кількості здобувачів освіти, проведений упродовж періоду з 2022/2023 до 2024/2025 навчальних років на підставі статистичних звітів: Форма ЗНЗ – 1 «Звіт закладу загальної середньої освіти» (далі – форма ЗНЗ-1), Форма № 76-РВК «Зведений звіт закладів загальної середньої освіти на початок навчального року» (далі – форма №76-РВК), має стійку тенденцію до їх зменшення на 9% та на 5% відповідно. Таблиця № 2 Мережа закладів загальної середньої освіти Скалатської міської ради (фактичне надання освітніх послуг)

Типи закладів загальної середньої освіти/місцевість	2022/2023 кількість ЗЗСО, у них учнів та учителів		2023/2024 кількість ЗЗСО, у них учнів та учителів		2024/2025 кількість ЗЗСО, у них учнів та учителів	
	сільська	міська	сільська	міська	сільська	міська
Ліцей з початковою школою та гімназією	4/511/89	1/430/46	4/504/87	1/403/42	4/492/85	1/380/41
Гімназія з початковою школою	4/333/64	0	4/318/63	0	4/495/61	0
Гімназія з дошкільним відділенням та початковою школою	1/56/12	0	1/46/12	0	1/44/14	0
Всього:	9/900/165	1/430/46	9/868/162	1/403/42	9/831/161	1/380/41
Всього:	10/1330/211		10/1271/204		10/1211/201	

З урахуванням показника розрахункової наповнюваності класів, який визначено для Скалатської ТГ інформаційними довідками МОН України щодо розрахунку обсягу освітньої субвенції на 2022, 2023, 2024, 2025 роки, з'ясовано, що достатньо ефективними (за умов коли фактична наповнюваність класів перевищує розрахункову) є лише Скалатський ліцей (21,1%) та Остап'євський ЗЗСО I-III ступенів (14,4%). Інші 80% ЗЗСО громади фінансуються за рахунок закладів із наповнюваність класів, що перевищує розрахункову, або дотуються з місцевого бюджету. З яких, найнижчими є показники Магдалівського (8,7%) ЗЗСО I-III ступенів, Кривенської (8,5%), Подільської (8,8%), Полупанівської (8,3%) гімназій. Також, протягом періоду, що аналізувався фіксується відсутність окремих класів у Магдалівському ЗЗСО, Городницькій, Кривенській, Полупанівській та Подільській гімназіях.

Суттєвою є диспропорція між показником фактичної наповнюваності класів у Скалатському ліцеї (міська місцевість), який в середньому становить 20,2 учнів і в ЗЗСО у сільській місцевості 9,1 учнів, що зумовлює потребу підвищення фактичної наповнюваності класів. Слід зазначити, що у жодному ЗЗСО протягом періоду, що аналізувався, фактична наповнюваність не перевищувала проєктної потужності. Менше третини від проєктної потужності становить кількість учнів в Колодіївському (30%), Остап'євському (30%), Староскалатському (26%) ЗЗСО I-III ступенів, Подільській з дошкільним підрозділом (30%) і Городницькій (16%) гімназіях. Проведеним порівнянням фактичної наповнюваності класів за рівнями освіти, з'ясовано, що наповнюваність класів на базовому середньому відносно початкового рівнів здобуття освіти суттєво зменшиться в Колодіївському, Магдалівській ЗЗСО I-III ступенів, Кривенській, Подільській гімназіях (Додатки 8-10).

У 2024/2025 навчальному році у Кривенській (5 класів із 8), Полупанівській (6 класів із 8), Городницькій (5 класів із 6), Подільській з дошкільним підрозділом (5 класів із 5), гімназіях функціонують класи з кількістю осіб від 5 до 10 учнів (Додаток 11). В Подільській гімназії з дошкільним підрозділом навчається 44 учнів, це єдиний у 2024/2025 навчальному році заклад освіти в громаді із наповнюваністю менше 45 учнів. За інформацією відділу освіти у 2025/2026 навчальному році наповнюваність учнів менше 60 учнів очікується в Городницькій (52 учні), Кривенській (60 учнів) і Полупанівській (58 учнів) гімназіях, в Магдалівському ЗЗСО I-III ступенів (59 осіб). Відповідно до пункту 10 Пункт Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 6 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 5 березня 2024 р. № 245), за рахунок субвенції не буде здійснюватися фінансування закладів загальної середньої освіти (крім закладів початкової школи), кількість учнів у яких становить: з 1 вересня 2025 р. — менше 45 осіб; з 1 вересня 2026 р. — менше 60 осіб. Таким чином функціонування Подільської з дошкільним підрозділом у 2025/2026 навчальному році, Городницької, Кривенської, Полупанівської гімназій у 2026/2027 навчальному році за кошти державного бюджету здійснюватися не буде. Засновнику потрібно завчасно прийняти управлінські рішення щодо організації підвозу учнів цих шкіл у найближчу більшу школу, або оплачувати працю педагогічних працівників із місцевого бюджету. У разі, якщо міська рада вирішить не фінансувати роботу малокомплектних шкіл самостійно, можливе працевлаштування вчителів в інших школах із забезпеченням підвезення.

У зв'язку з демографічною ситуацією яка склалась, коли один або декілька класів у початковій школі не могли/не можуть бути створені із мінімальною наповнюваністю 5 учнів, у філіях Скалатського ліцею, Магдалівському ЗЗСО I-III ступенів та у 2-х гімназіях (Городницькій і Подільській) функціонували/функціонують з'єднані класи (класи-

комплекти), що об'єднують учнів двох років навчання. Кількість з'єднаних класів (класів-комплектів) зменшилася із 5 до 1 в 2024/2025 навчальному році (Додаток 12). У зв'язку з неможливістю утворити класи, щорічно організовується педагогічний патронаж для учнів які навчаються у сільській місцевості. У 2022/2023 для 10 осіб, з них 3 учнів з ООП; у 2023/2024 для 14 осіб, з них 6 учнів ООП; у 2024/2025 навчальних роках для 12 осіб, з них 7 учнів ООП, що позбавляє здобувачів освіти на рівний доступ до якісної освіти. Так, у Городницькій гімназії 7 учнів у 3 і 5 класах у 2023/2024, відповідно у 4 і 6 класах у 2024/2025 навчальних роках навчаються на педагогічному патронажі учні два роки поспіль.

На початку 2024/2025 навчального року 1084 учні (89%) навчались за інституційною формою, з них дистанційно 6 (0,5%), 127 за індивідуальною, з них 39 учнів за екстернатною, 76 за сімейною формами здобуття освіти, 12 за педагогічним патронажем. Спостерігається тенденція щодо зростання частки здобувачів, які навчаються за індивідуальною формою навчання, а саме за екстернатною на 35 осіб, за сімейною на 76 осіб. Здебільшого це учні які навчаються перебуваючи за межами країни. Суттєво зменшилась частка здобувачів освіти, які навчались/навчаються дистанційно (з 6,5% до 0,5%), що пояснюється переходом до очної (денної) форми здобуття освіти, у 2024/2025 навчальному році не надаються освітні послуги з використанням технологій дистанційного навчання (Додаток 13). Перевищенням повноважень є прийнятий відділом освіти Скалатської міської ради від 01.09.2023 № 74-од наказ щодо організації індивідуальної форми навчання (педагогічний патронаж) для 7 учнів Скалатського ліцею, Колодіївської ЗОШ І-ІІІ ступенів та Полупанівської гімназії, що суперечать вимогам Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8.

За інформацією наданою централізованою бухгалтерією відділу освіти, у 2022 році середня вартість утримання одного учня по громаді, становила 47,0 тис. грн (при розподілі субвенції у 2022 році на 1 учня (грн) 29 384); у 2023 році 48,3 тис. грн (при розподілі субвенції у 2023 році на 1 учня (грн) 25 111); у 2024 році 58, 6 тис. грн (при розподілі субвенції у 2024 році на 1 учня (грн) 29 941, у 2025 році на 1 учня (грн) 30 121), що призвело до збільшення вартості утримання 1 учня на 11,6 (20%) тис. грн. порівняно із 2022 роком. При цьому кількість учнів на 1 вчителя майже не змінюється упродовж періоду, що аналізувався. Найбільшою є вартість утримання 1 учня в Подільській гімназії з дошкільним підрозділом (82,0 тис. грн), Городницькій гімназії (74,2 тис. грн), Кривенській гімназії (65,5 тис. грн), Староскалатському ЗЗСО І-ІІІ ступенів (60,5 тис. грн).

Невжиття засновником своєчасних заходів щодо оптимізації мережі спричинює у т.ч. недофінансування години варіативної складової (на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів /курсів за вибором, індивідуальних та/або групових консультацій) у 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025 навчальних роках від кількості годин визначеної типовими навчальними планами. Відповідно до вимог частини шостої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту», та з метою забезпечення належної якості вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у закладах освіти проводиться поділ класів групи тільки під час вивчення навчального предмета Інформатика. За даними статистичної звітності Форма № 83-РВК «Звіт про чисельність та склад педагогічних працівників» (далі - форма № 83-РВК) протягом періоду здійснення аналізу близько 10% від загальної кількості учителів викладали щорічно 3 і більше предметів в сільській місцевості. Можна припустити з урахуванням показників аналізу співвідношення кількості ставок і вчителів та розподілу навчальних годин між освітніми галузями, «довантаження» вчителів та викладання тих

чи інших навчальних предметів нефахівцями (за умови відсутності вчителів того чи іншого фаху) в Колодіївській ЗЗСО I-III ступеня (37% педагогічних працівників), Кривенській і Подільській з дошкільним підрозділом гімназіях (30%).

Наведений аналіз свідчить, що необхідність оптимізації шкільної мережі викликана високою вартістю навчання учнів в сільській місцевості та низькою фактичною наповнюваністю класів, яка щорічно зменшується з урахуванням прогнозу кількості дитячого населення та міграційних процесів в громаді, інших чинників. Існують всі передумови для реорганізації освітньої мережі шляхом ліквідації та/або пониження ступеня ЗЗСО, з урахуванням дотримання вимог забезпечення права на здобуття дошкільної, повної загальної середньої освіти її здобувачами, процедури працевлаштування педагогічних працівників у разі їх потенційного вивільнення, організації підвезення, транспортної інфраструктури, матеріально-технічної та кадрової спроможності закладів освіти.

За даними статистичних звітів (Форма ЗНЗ -1; Форма 85-К (річна); Форма № 76-РВК (річна)), у громаді спостерігається зростання чисельності учнів/вихованців з ООП, кількості закладів освіти, в яких організовано інклюзивне навчання, а також кількості створених інклюзивних класів/груп (Додаток 14). Якщо на початок 2022/2023 навчального року в 5 ЗЗСО навчалися 5 учнів з ООП в 5 інклюзивних класах, то на початок 2024/2025 навчального року у 8 ЗЗСО навчається 10 учнів з ООП в 10 інклюзивних класах. До штатних розписів закладів освіти введено посади асистентів вчителя/вихователя. Однак, проведенням аналізом статистичних даних Форми № 83-РВК з'ясовано, що у 2024/2025 навчальному році, на посадах асистента вчителя в інклюзивних класах громади працює 1 педагогічний працівник на 1 ставку, всі інші асистенти вчителя в ЗЗСО є «довантажені» годинами, що не дозволяє ефективно організовувати супровід дитини з ООП. У ЗЗСО не створювалися інклюзивні групи подовженого дня у зв'язку з відсутністю відповідних заяв батьків здобувачів освіти з ООП. Перевищенням повноважень є прийняті відділом освіти Скалатської міської ради від 30.08.2022 № 67-од, 01.09.2023 № 74-од, 30.08.2024 № 94-од накази щодо розробки ІНП, ІПР, створення команд психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП, на підставі документів/положень 2012, 2023 років які втратили чинність та суперечать вимогам Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 (зі змінами).

Забезпечення якісного інклюзивного навчання потребує матеріальних і фінансових ресурсів для задоволення у повному обсязі корекційно-розвиткових потреб і створення сприятливого освітнього середовища. Відповідно до Типового переліку допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти, визначеного наказом МОН України від 23.04.2018 року № 414 (зі змінами), заклади освіти не забезпечені допоміжними засобами загального корекційного призначення. За інформацією бухгалтерії відділу освіти, кошти на придбання спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку із субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у 2022 році не використовувалася. Залишки коштів субвенції на кінець 2022 року становили 119, 2 тис. грн, використано у 2023 році 76, 850 тис. грн (35% ЗДО, 65% ЗЗСО) із залишками коштів субвенції на кінець 2023 року 47,83 тис. грн. Використано у 2024 році 29, 23 тис. грн (по 50% в ЗДО і ЗЗСО) із залишками коштів субвенції на кінець року 3,97 тис. грн.

Щорічно зростає кількість годин на надання психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг (допомоги) у вигляді проведення додаткових занять. На основі

інформації бухгалтерії відділу освіти про оплату додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять для дітей з ООП, які здобувають освіту в інклюзивних класах/групах, з'ясовано, що такі послуги оплачувалися на підставі цивільно-правових договорів (29 957,9 грн. у 2022/2023, 26 207,65 грн у 2023/2024 роках) з вчителем-логопедом, який надавав послуги 1 учневі з ООП у Новосілівській гімназії (170 годин). Тоді як, протягом періоду здійснення аналізу діяльності, кількість учнів/вихованців з ООП, які потребують V рівня підтримки становила/становить 10%, IV рівня підтримки 50% від загальної кількості учнів/вихованців з ООП в закладах освіти громади. Загальна кількість годин, рекомендованих ІРЦ на проведення психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять в тиждень становить 55 годин для учнів з ООП в ЗЗСО і 11 годин для вихованців ЗДО, всього 2310 годин в рік, із яких виконувалися тільки 7%.

Однією із основних причин не надання послуг є відсутність корекційних педагогів у закладах освіти, які можуть надавати психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові послуги (допомогу) особами з ООП, відповідно до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.02.2017 № 88. В ЗЗСО громади працює 3 практичних психологи (2 ставки), 3 соціальних педагоги (1,3 ставки). Звертаємо увагу, що послуги фахівців ІРЦ надаються ними поза основним робочим часом за гнучким графіком, з використанням технологій дистанційного навчання. Щорічно заключається Договір про міжбюджетний трансферт між Скалатською міською радою та Тернопільською міською радою про отримання дітьми, які зареєстровані в Скалатській міській територіальній громаді психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг та проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей віком від 2 до 18 років з ООП, забезпечення їх кваліфікованого супроводу фахівцями КУ «Інклюзивно-ресурсний центр № 1 Тернопільської міської ради».

Організувати якісну профільну школу до 2027 року одне з пріоритетних завдань стратегічного розвитку сфери освіти в громаді. Відповідно до статистичних звітів (форма № ЗНЗ – 1; Зведена таблиця Д-5 «Відомості про профілі навчання у закладах загальної середньої освіти» 9далі – Зведена таблиця Д-5)) профільне навчання організовано у 5-и ЗЗСО I-III ступенів (100%). Усі учні 10-го та 11-го класів у Скалатському ліцеї навчаються за історичним профілем, за наявності матеріально-технічного забезпечення (3 спеціалізованих навчальних кабінети) зорієнтованого на кластер STEM освіти, учні 10-х та 11-х класів у сільській місцевості за філологічним профілем, що не повною мірою враховує наявність сучасного навчального обладнання, інтереси та запити здобувачів освіти і їхніх батьків.

Кількість груп подовженого дня у 5 ЗЗСО зменшилася із 9 у 2022/2023 до 8 груп (231 учень 1-4 класів) у 2024/2025 навчальних роках. При цьому наповнюваність груп подовженого дня в межах нормативної наповнюваності до 30 учнів.

Формування мережі закладів позашкільної освіти

Мережу закладів позашкільної освіти формують Комунальний заклад Скалатської міської ради Підволочиського району Тернопільської області Скалатський будинок школярів (вид діяльності: КВЕД 85.59 Інші види освіти) (далі - ЗПО системи освіти), Скалатська музична школа Скалатської міської ради Тернопільського району Тернопільської області (вид діяльності: КВЕД 85.52 «Освіта у сфері культури») (далі – ЗПО системи культури) та Скалатська дитячо-юнацька спортивна школа «Колос» об'єднаної територіальної громади (вид діяльності: 93.19 Інша діяльність у сфері спорту) (далі – ЗПО системи спорту). Статутом Комунального закладу Скалатської міської ради Підволочиського району Тернопільської області Скалатський будинок школярів

визначено тип закладу «будинок школярів», що не відповідає переліку типів закладів позашкільної освіти, визначеному абзацами другим, третім частини четвертої статті 12 Закону України «Про позашкільну освіту» та пунктам 7, 8, 9, 10 Переліку позашкільних навчальних закладів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 р. № 433. Відповідно до класифікації видів економічної діяльності ДК 009:2010 згідно НАЦІОНАЛЬНОГО КЛАСИФІКАТОРА УКРАЇНИ, який прийнято та надано чинності наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457, вид діяльності 93.19 Інша діяльність у сфері спорту Скалатської дитячо-юнацької спортивної школи «Колос» об'єднаної територіальної громад, який зазначений в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Міністерства юстиції України, не включає діяльність спортивних та ігрових шкіл та не може мати статусу закладу освіти, що суперечить вимогам абзацу першого частини першої статті 22 Закону України «Про освіту».

Відділу освіти Скалатської міської ради підпорядкований ЗПО системи освіти. Інформація щодо діяльності та надання послуг позашкільними закладами системи культури і спорту Скалатської громади, визначених статутами за №№ 22-23, не аналізувалася.

На основі аналізу доступної статистичної звітності з питань діяльності закладів позашкільної освіти (форма № 1-ПЗ) з'ясовано, що за період який аналізувався, на 5 груп збільшилася чисельність контингенту здобувачів освіти та кількість гуртків (груп, секцій) в ЗПО системи освіти. Більше половини контингенту здобувачів позашкільної освіти навчається у гуртках (групах) художньо-естетичного напрямку.

Таблиця № 3 Охоплення дітей позашкільною освітою в ЗПО системи освіти Скалатської міської ради

	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Всього гуртків	14	17	19
Кількість вихованців, учнів, слухачів	310	324	339
З них: за напрямками діяльності			
еколого-натуралістичний	2/49	2/40	2/42
художньо-естетичний	9/204	11/225	11/207
фізкультурно-спортивний	-	1/15	1/15
туристсько-краєзнавчий	1/20	-	-
інші	2/37	3/44	5/75

Серед інших факторів, що впливають на рівний доступ до позашкільної освіти – територіальне розташування ЗПО в м. Скалат, що ускладнює доступ до позашкільної освіти учнів із сіл.

Таблиця № 4 Охоплення дітей Скалатської міської ради рівнями освіти

Роки	Охоплених дошкільною освітою у ЗДО/дошкільних підрозділах, осіб	Загальна кількість дітей шкільного віку, які здобувають освіту в ЗЗСО громади, осіб	Кількість вихованців, учнів, слухачів у ЗПО (осіб)	Охоплених позашкільною освітою у ЗПО (%)
2022	243	1330	310	23
2023	258	1271	324	25
2024	255	1211	339	28

2.2. Забезпечення територіальної доступності здобуття освіти та організація ведення обліку

На період здійснення аналізу діяльності в Скалатській громаді відсутні розпорядчі документи про призначення уповноваженого органу та осіб, відповідальних за організацію та ведення обліку дітей дошкільного та шкільного віку, які проживають чи перебувають в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці (в тому числі дітей, не охоплених навчанням), створення та постійне оновлення реєстру даних про дітей шкільного віку, отримання від місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування інформації про кількість дітей дошкільного віку, здійснення контролю за веденням обліку учнів закладами освіти, що суперечить вимогам Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 № 684 та вказує на невиконання засновником вимог підпункту 4 пункту «б» статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Не визначено відповідального працівника відділу освіти який відповідно до своїх посадових обов'язків та/або наказу керівника забезпечують організацію зарахування дітей, переведення, відрахування учнів з використанням АІКОМ або онлайн-сервісів з використанням програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (АІКОМ), що суперечить вимогам абзацу другого пункту 2 розділу I Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367 (зі змінами).

Облік дітей шкільного віку, вихованців та учнів Скалатської міської ради, ведеться у вкладці «Облік дітей шкільного віку» на порталі ІСУО, проводиться збір інформації для заповнення форм статистичної звітності на базі ПЗ «Курс: Школа» та ПЗ «Курс: Дошкілля» та порталу ІСУО.

З метою забезпечення доступності початкової та базової середньої освіти, закріплення території обслуговування за комунальними закладами освіти здійснювалось у 2024 році (наказ відділу освіти від 01.03.2024 № 24-од). У 2023 та 2025 роках територія обслуговування засновником не закріплювалась, тоді як органам місцевого самоврядування рекомендовано щороку аналізувати результати розподілу і закріплення території обслуговування і враховувати під час розподілу і закріплення за закладами освіти території обслуговування на наступний рік, оприлюднювати на веб-сайті відповідного органу, як правило, не пізніше ніж за 6 місяців до початку приймання заяв про зарахування (пункт 9 розділу I Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367). Окрім цього, вищезазначеним наказом відділу освіти від 01.03.2024 № 24-од, визначено розпочати електронну реєстрацію та приймання документів для зарахування до 1 класу з 07.05.2024 року, тоді як наказом від 08 квітня 2024 р. № 41-од строк прийому заяв про зарахування дітей до закладу освіти визначено 02.05.2024 року.

За даними реєстрів (Форма 77-РВК (річна) протягом 2022-2024 років динаміка чисельності дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів Скалатської міської ради має стійку тенденцію до зменшення, а саме:

- на 18% (67 дітей) віком від народження до 4-х років з 2022 (405 дітей) по 2024 (331 дитина) роки (за даними відділу освіти);
- на 27% (32 дітей) яким виповнилося 5 років станом на 01 вересня з 2022 (119 дітей) по 2024 (87 дітей) роки;
- на 4% (61 дитина) віком від 6 до 18 років з 2022 (1443 дітей) по 2024(1392 дітей) роки.

У 2024 році кількість дітей, які навчаються для здобуття повної загальної середньої освіти в громаді, у порівнянні з 2022 роком зменшилася на 5% з різних причин.

Таблиця № 5 Облік дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів

Рік	Кількість дітей, яким виповнилося 5 років/з них навчаються в ЗЗСО	Кількість дітей від 6 до 18 років, які навчаються в				К-сть дітей, які не навчаються (за станом здоров'я)	Кількість дітей, охоплених навчанням
		ЗЗСО громади	П(ПТ)О інших громад	ЗВО інших громад	Інші ЗО/відсутні		
2022	119/30	1300	110	32	0	1	1472
2023	98/12	1259	108	56	7/0	1	1442
2024	87/16	1195	113	66	2/5	1	1392

Відповідно до вимог частини четвертої статті 13 Закону України «Про освіту», частини п'ятої статті 8 Закону України «Про повну загальну середню освіту» особи, які здобувають повну загальну середню освіту, проживають у сільській місцевості і потребують підвезення до закладу освіти і у зворотному напрямку, забезпечуються таким підвезенням за кошти місцевих бюджетів, у тому числі із забезпеченням доступності відповідного транспорту для осіб з порушенням зору, слуху, опорно-рухового апарату та інших маломобільних груп населення. Для забезпечення наявних потреб у підвезенні в Скалатській громаді використовуються 2 шкільні автобуси, балансоутримувачами яких є Скалатський ліцей та Магдалівський ЗЗСО I-III ступенів. Скалатською міською радою не розроблено документ про порядок використання шкільного автобуса, що унеможливорює здійснення контролю за дотриманням вимог безпеки перевезень, перевірок з питань організації перевезення учнів та педагогічних працівників у разі надходження відповідних звернень громадян, та вказує на порушення засновником пункту 3 розділу I Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 25 вересня 2020 року № 2205 (зі змінами).

Згідно з даними статистичної звітності Зведена таблиця Д-4 «Відомості про матеріальну базу закладів загальної середньої освіти та використання сучасних інформаційних технологій» (далі – Зведена таблиця Д-4), у 2023/2024, 2024/2025 роках не забезпечено потребу у підвезенні здобувачів загальної середньої освіти Скалатської громади.

Таблиця № 6 Стан забезпечення потреби у підвезенні здобувачів загальної середньої освіти Скалатської міської ради

Назва ЗЗСО	Потреба у підвезенні			Забезпечено підвезення шкільними автобусами			Забезпечено підвезення іншим транспортом		
	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Скалатський ліцей	31	35	26	31	22	26	-	13	
Колодіївська ЗЗСО I-III ступенів	-	5	4	-	-		4	5	4
Магдалівський ЗЗСО I-III ступенів	20	21	21	20	21	21	-	-	-
Кривенська гімназія	12	11	9	-	-		12	11	9
Остап'ївський ЗЗСО I-III ступенів	1	1	5	-	-	-	1	1	5

Подільська гімназія	5	-	3	-	-	-	5	4	3
Староскалатський ЗЗСО I-III ступенів	-	-	4	-	-	-	7	6	4
Полупанівська гімназія	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Всього:	80	83	73	51	43	47	29	47	26

У 2024/2025 навчальному році паспорти маршрутів шкільних автобусів регулярних спеціальних перевезень балансоутримувачів Магдалівського ЗЗСО I-III ступенів за маршрутом «с. Магдалівка - с. Теклівка - с. Митниця - с. Магдалівка», затверджений замовником в особі начальника відділу освіти Скалатської міської ради 10.09.2021 року та погоджений управлінням патрульної поліції 04.01.2022 року та Скалатського ліцею за маршрутами «м. Скалат – с. Зарубинці – м. Скалат»; «м. Скалат – с. Поплави – м. Скалат», затверджений замовником в особі начальника відділу освіти Скалатської міської ради 01.09.2021 року та погоджений 28.10.2021 року відповідно.

Наявні акти відповідності паспорта автобусного маршруту вже втратили свою дію, оскільки за умовам здійснення перевезень на маршруті відповідно до пункту 4.4. Розділу IV Порядку розроблення та затвердження паспорта автобусного маршруту, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України 07.05.2010 № 278, акт складається уповноваженими підрозділами Національної поліції України за результатами перегляду паспортів з періодичністю не рідше ніж раз на два роки. Виявлені порушення можуть свідчити про наявність загроз життю і здоров'ю учасників освітнього процесу. За період, що аналізувався, в Скалатській громаді відсутні розпорядчі документи, які б свідчили про здійснення роботи щодо удосконалення та розширення мережі маршрутів підвезення з метою забезпечення на 100% потреби. Засновником не забезпечено необхідні умови для проходження передрейсового технічного огляду шкільних автобусів. В штатних розписах закладів освіти не передбачено посади вихователя із підвезення, у Магдалівському ЗЗСО I-III ступенів посади медичної сестри (для забезпечення передрейсового та післярейсового медичного огляду водія).

2.3 Створення, реорганізація, ліквідація, зміна типу закладів освіти

Рішенням сесії від 27.11.2023 № 2361 Скалатська міська рада привела у відповідність із законодавством про освіту найменування та установчі документи 10 (100%) ЗЗСО засновником яких вона є. Протягом 2022-2024 років зміни в мережі ЗЗСО, здійснювалися без плану оптимізації закладів загальної середньої освіти. Рішенням Скалатської міської ради від 29.09.2023 № 2296 припинено діяльність шляхом ліквідації Митницької філії Скалатської загальноосвітньої школи I-III ступенів Скалатської міської ради Підволочиського району Тернопільської області з 29.09.2023 року.

З порушенням вимог абзацу першого частини першої статті 32 закону України «Про повну загальну середню освіту» наказами відділу освіти Скалатської міської ради від 02.09.2024 № 100-од, 04.09.2024 № 103-од тимчасово призупинено діяльність Зарубинецької та Теклівської філій Скалатського ліцею Скалатської міської ради Тернопільської області відповідно з 02.09.2024 року, тоді як рішення про утворення, реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання (зміну типу) закладу загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування, типу і форми власності приймає його засновник (засновники). Водночас, відповідно до пункту 30 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання прийняття рішень про створення, ліквідацію, реорганізацію та перепрофілювання підприємств, установ та організацій комунальної власності відповідної територіальної громади.

Процедура проведення «призупинення освітньої діяльності» освітнім законодавством не визначена. Також, даний термін не використовується як одна із функцій управління виконавчих органів, що передбачені підпунктом 2 пункту «а» статті 27, підпунктом 1 пункту «а» статті 29, підпунктом 1 пункту «а» статті 32 Глави 2 Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Процедура «призупинення діяльності» не врегульована також установчими документами опорного закладу освіти та його філії. Відділ освіти Скалатської міської ради вийшов за межі своїх повноважень та прийняв вказане рішення всупереч законодавчим нормам.

3. Кадрове забезпечення, утримання та розвиток закладів освіти

3.1. Кадрове забезпечення та професійний розвиток педагогічних працівників.

Проведеним аналізом статистичної звітності (форма № 85-К, № 83-РВК) та штатних розписів встановлено незначне зменшення чисельності та складу педагогічних працівників за період здійснення діяльності (Додаток 15). Практичними психологами станом на 05.09.2022, 2023 років були забезпечені 2 ЗЗСО, станом на 05.09.2024 року 3 ЗЗСО. Однак, відповідно до Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 06.12.2010 № 1205 (далі - типові штатні нормативи) та враховуючи кількість учнів станом на 05.09.2024 року посада практичного психолога передбачено у всіх ЗЗСО (по 0,25 ставки із чисельністю учнів до 99 і 0,5 ставки із чисельністю учнів до 100 і більше в сільській (селищній) місцевостях). Однак, у статистичних звітах вищезазначеного періоду інформацію про кількість вакантних посад практичних психологів не унесено, вакансії посад не оголошені (Додаток 16). Окрім того у штатних розписах ЗЗСО Скалатської громади зазначені назви посад «директор школи», «вихователь ГПД», що не відповідають переліку посад, які визначені типовими штатними нормативами.

Штатні розписи ЗДО складені з порушеннями. Так, посада сестри медичної старшої передбачена лише в Скалатському ЗДО, хоча за наявності однієї групи штатними нормативами ЗДО передбачено 0,5 штатної одиниці. Також відсутність медичного працівника у 9 із 10 ЗДО свідчить про порушення вимог абзацу третього частини четвертої статті 19 Закону України «Про дошкільну освіту» (Додаток 17). Посада практичного психолога відсутня у штатних розписах усіх ЗДО, хоча підпунктом в пункту 5 штатних нормативів ЗДО на одну групу у сільській (селищній) місцевості за чисельності від 1 до 4 груп передбачено 0,5 штатної одиниці цих посад, що суперечить вимогам абзацу першого частини сьомої статті 51 вищезазначеного закону.

Всі заклади освіти забезпечені керівними кадрами. За період здійснення аналізу діяльності згідно з частиною п'ятою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» без проведення конкурсу призначено керівників Кривенської ЗОШ І-ІІ ступенів та Колодіївської ЗОШ І-ІІІ ступенів. Штатні розписи ЗЗСО та ЗПО затверджені начальником відділу освіти та погодженні Скалатським міським головою, що суперечить вимогам частини першої статті 60 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Діяльність атестаційної комісії II рівня здійснюється відповідно до законодавства. Апеляцій на рішення атестаційної комісії I рівня не надходило. Протягом періоду, що аналізувався, атестаційною комісією II рівня проатестовано 15 керівників на відповідність займаній посаді, 16 педагогічних працівників ЗЗСО, 9 педагогічних працівників ЗДО, 3 ЗПО системи освіти.

Організація підвищення кваліфікації 100% педагогічних працівників Скалатської міської ради відбувається в у Тернопільському обласному комунальному інституті післядипломної педагогічної освіти за рахунок коштів державного та/або місцевого

бюджетів. Накази відділу освіти Скалатської міської ради від 30.12.2022 № 121-од «Про затвердження плану-графіка підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів закладів ЗЗСО, ЗДО, ЗПО відділу освіти Скалатської міської ради на 2023 рік», від 29.12.2023 № 153-од «Про затвердження плану-графіка підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів закладів ЗЗСО, ЗДО, ЗПО відділу освіти Скалатської міської ради на 2024 рік», від 24.12.2024 № 181-од «Про затвердження плану-графіка підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів закладів ЗЗСО, ЗДО, ЗПО відділу освіти Скалатської міської ради на 2025 рік» суперечать вимогам частини третьої статті 51 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Освітнім управлінцям необхідно спрямувати роботу на формування експертного середовища з числа педагогічних працівників. В ЗЗСО громади пройшли підготовку 2 експерти з проведення інституційного аудиту, 2 педагогічних працівника є експертами з вивчення практичного досвіду вчителів, які проходять сертифікацію.

3.2. Утримання та розвиток заснованих закладів освіти на рівні вимог

Під час дії правового режиму воєнного стану пріоритетом діяльності засновника закладів освіти є створення безпечних умов навчання і праці учасників освітнього процесу. У 2024/2025 навчальному році розпорядженням Тернопільської ОВА від 30.08.2024 № 463/01.02-01, погоджено здійснення освітнього процесу в ЗЗСО громади з урахуванням дотримання заходів безпеки.

У 2024/2025 навчальному році в закладах освіти громади всіх типів функціонує: 15 найпростіших укриттів у ЗЗСО (9), у т.ч. 5 (п'ять) із яких у спільному користуванні із закладами дошкільної освіти, у ЗДО (5), у ЗПО системи освіти (1). Питання одночасного використання об'єктів цивільного захисту закладами освіти комунальної форми власності не врегульовані угодою/меморандумом/листом тощо про співпрацю із балансоутримувачем приміщення, в якому розміщене укриття (погодження кількості осіб, що потребують одночасного перебування в укритті, погодження правил поведінки в укритті тощо), а саме: Магдалівського ЗЗСО I-III ступенів імені родини Голоядів (Акт огляду об'єктів (будівель, споруд, приміщення) щодо можливостей їх використання для укриття населення, як найпростішого укриття від 29.10.2024 року (далі - Акт огляду), площа укриття 120 кв.м) і Магдалівського дошкільного навчального закладу; Остап'ївського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів підрозділом (Акт огляду від 29.10.2024, площа укриття 300 кв.м) і Остап'ївського дошкільного навчального закладу; Подільської гімназії з дошкільним підрозділом (Акт огляду від 29.10.2024, площа укриття 85 кв.м); Городницької (Акт огляду від 29.10.2024, площа укриття 35 кв.м) і Кривенської гімназій (Акт огляду від 29.10.2024, площа укриття 85 кв.м.) і Городницького, Кривенського дошкільних навчальних закладів відповідно. Договором № 5 від 03.04.2025 врегульовано питання правовідносин із передачею частини нежитлового підвального приміщення площею 25 кв.м в користування Новосілівській гімназії, під облаштування найпростішого укриття. В Актах готовності закладів освіти до 2024/2025 навчального року кількісні показники місткості укриттів відрізняються та/або відсутні.

Укриття не в повній мірі відповідають вимогам щодо експлуатації захисних споруд цивільного захисту, визначених наказом МВС України від 09.07.2028 № 579 (із змінами), в окремих із них створено можливість для проведення навчальних занять, умови для перебування маломобільних груп населення не забезпечені. 100% наявні Акти прийому готовності ЗДО, ЗЗСО, ЗПО системи освіти у 2024/2025 навчальному році.

Відповідно до вимог абзацу першого частини шостої статті 25 Закону України «Про освіту», засновник сприяє зміцненню матеріально-технічної бази закладів освіти з метою забезпечення належних умов навчання і праці. За результатами ознайомлення із

матеріально-технічною базою відвіданих закладів освіти, на підставі аналізу статистичних звітів (Зведена таблиця Д-4) з'ясовано наступне. Заслуговує на увагу практичний кейс із організації сучасного, розвивального і мотивуючого освітнього середовища у Скалатському ліцеї, Новосільській гімназії, Колодіївському дошкільному навчальному закладі, створення в них безпечних і комфортних умов навчання і праці. Скалатський ліцей – єдиний в громаді заклад освіти, який забезпечений кабінетами фізики, хімії, біології, що укомплектовані за новими стандартами оснащення. Кабінети початкових класів забезпечені сучасними меблями та оргтехнікою, комплектами дидактичних матеріалів. В ЗЗСО громади менше 30% від загальної кількості кабінетів природничого циклу (фізики, хімії, біології, географії). У всіх ЗЗСО облаштовано по 1 кабінету інформатики (в середньому 8-10 робочих місць в одному кабінеті). Загалом налічується 155 робочих місць із ПК, із них: 20 не працюють, 55 робочих місця з ПК обладнано для вчителів, у т.ч. 19 для вчителів початкової школи. 5 ЗЗСО мають обладнані класи з інтерактивними поверхнями (21 клас із проекторами з інтерактивними функціями). У 10 закладах облаштовано 28 класів з мультимедійним обладнанням, (7 класів з проектором, 20 класів з телевізором). Навчальні приміщення 8 закладів забезпечені доступом до мережі Інтернет середньої швидкості (до 100 Мбіт/с), Городницька, Кривенська, Подільська, Полупанівська гімназії та Городницький, Колодіївський, Скалатський, Кривенський, Новосілівський дошкільні заклади до 50 Мбіт/с., що дає можливість 5 із 10 ЗЗСО використовувати можливості мережі під час підготовки та проведення навчальних занять. У зв'язку із недостатньою кількістю системотехнічних засобів, електронні щоденники і журнали в ЗЗСО громади не впроваджені. Майже у всіх ЗЗСО обладнано спортивні зали/спортивні кімнати, актові зали, шкільні їдальні, потребують ремонту наявні шкільні майстерні, функціонує 2 медичних кабінети. У 10 закладах дошкільної освіти обладнано 1 музичну та 1 фізкультурну залу, встановлено 5 ПК, у т.ч. 3 із них використовуються в управлінсько-господарській діяльності, 1 проектор та 6 телевізорів. В закладах освіти громади не забезпечено безбар'єрне освітнє середовище, кошти на його облаштування не виділялися. Пандуси та поручні встановлені в 4 ЗЗСО та 1 ЗДО, безперешкодний доступ до першого поверху забезпечено у 8 ЗЗСО. При виконавчому комітеті Скалатської міської ради створено Раду безбар'єрності (протокол № 1 від 17.02.2025 року), формується план заходів щодо створення безбар'єрного простору в громаді, проведено моніторинг об'єктів фізичного оточення та послуг для маломобільних груп населення, у т.ч. і в закладах освіти.

Протягом періоду здійснення аналізу діяльності, на громаду не виділялися додаткові кошти із державного бюджету, кошти міжнародних донорських організацій на переобладнання укріплень, харчоблоків, підтримки інших програм реформування освітньої галузі у зв'язку із дією правового режиму воєнного стану. За інформацією наданою відділом освіти на придбання матеріалів, обладнання та інвентарю протягом 2024 року витрачено в ЗЗСО 674 696, 20 грн (КЕКВ 2210), в ЗДО 125506,55 грн., в ЗПО 13731, 00 грн.

За кошти загального фонду місцевого бюджету за заявками керівників Скалатського ліцею, Староскалатського, Остап'євського, Новосілівської гімназії, інших проводяться необхідні для забезпечення освітнього процесу ремонтні роботи: встановлено віконні блоки, придбано конвектор, проведено заміну підлоги та очистку системи опалення в Скалатському ЗЗСО (381 617, 00 грн), встановлено дверні блоки в Староскалатському ЗЗСО (76 600,00 грн), проведено заливку підлоги в укріпті закладу освіти та придбано морозильну камеру в Остап'євському ЗЗСО I-III ступенів (121632,84 грн), обладнано шкільну їдальню в Новосілівській гімназії (44 110,00 грн), закуплено 3 генератори в

Колодіївський, Магдалівський та Остап'євський ЗЗСО (75 000,00 грн), придбано котел та насос в Магдалівський та Остап'євський ЗЗСО (105000,00 грн.). Крім того у 2024 році на покращення матеріально-технічної бази за рахунок коштів субвенції державного бюджету придбано для нової української школи мультимедійні комплекси, 2 ноутбуки, маркерну дошку на суму більше як 1 400000,00 грн., за умови співфінансування 154 909,6 грн за кошти місцевого бюджету, на обладнання осередку «Захист України» в Скалатському ліцеї 1 856 021,85 грн, за умови співфінансування 206 204,65 грн з місцевого бюджету). На суму 161511,00 грн проведено придбання та ремонтні роботи в Скалатському ЗДО.

Харчування для здобувачів освіти/вихованців організоване у всіх ЗЗСО і ЗДО громади. Відповідно до даних статистичної звітності (форма ЗНЗ-1 та форма № 76-РВК), на початку 2024/2025 навчального року засновником організовано безкоштовне харчування для здобувачів освіти 1-4 класів (387 осіб). За кошти місцевого бюджету забезпечено безкоштовне гаряче харчування для учнів/вихованців 12 пільгових категорій, визначених рішеннями сесії міської ради (137 осіб в ЗЗСО). Всього в ЗЗСО громади безкоштовно харчуються 523 здобувачі освіти (43% від загальної кількості учнів в громаді), організовано харчування для 875 учнів. Засновником щорічно встановлюється розмір плати за харчування. Протягом 2022-2024 років зростає його вартість через дорожчання продуктів: у 1,8 рази в ЗДО, та у 4,4 рази в ЗЗСО громади. Рішенням сесії від 28.01.2025 № 2873 встановлено вартість гарячого харчування у ЗЗСО громади у розмірі 40,00 грн на день, у ЗДО 60,00 грн (у т.ч. розмір батьківської плати становить у міській місцевості 40,00 грн, у сільській 30, 00 грн від загальної вартості харчування). Не врегульовано питання оплати за харчування через надання платних послуг та/або через фонди батьківських рад тощо для інших категорій здобувачів освіти, які харчуються в шкільних їдальнях.

Проведеним аналізом статистичної звітності (форма 85-к та ЗНЗ-1), штатних розписів з'ясовано, що протягом періоду, який аналізувався, медичне обслуговування здобувачів освіти у ЗЗСО і ЗДО здійснюють 2 медичних сестри, посади яких входять до штатних розписів закладів. У відділі освіти відсутні розпорядчі документи та матеріали щодо організації медичного обслуговування учнів/вихованців, не здійснювалися заходи з визначення ефективності роботи ЗДО щодо збереження і зміцнення здоров'я вихованців, відповідно пункту 8 Розділу XI Санітарного регламенту закладів дошкільної освіти.

4. Інформаційна прозорість та відкритість діяльності, співпраця з громадськістю

4.1. Забезпечення прозорості і відкритості у діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Громадське самоврядування у сфері освіти

З метою підвищення ефективності діяльності необхідно звернути увагу на управління комунікацією з питань забезпечення прозорості та інформаційної відкритості діяльності закладів освіти, визначених статтею 30 Закону України «Про освіту». Заклади не формують відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про свою діяльність для учасників освітнього процесу, жителів громади. Відділом освіти не проводився аналіз сайтів закладів освіти громади. 4 (40%) із 10 ЗЗСО мають офіційні веб-сайти, на яких забезпечено розміщення актуальної інформації, веб-сайти закладів дошкільної освіти відсутні. Також не забезпечено розміщення інформації на сайті засновника, не оприлюднені кошториси та фінансові звіти про надходження та використання всіх отриманих коштів, інформацію про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також про кошти, отримані з інших

джерел, не заборонених законодавством, що суперечить вимогам частини третьої статті 30 Закону України «Про освіту».

Рішення сесій про затвердження Положення про піклувальну раду закладів освіти та рішення щодо її створення в Скалатській громаді відсутні.

Рекомендації

Враховуючи зазначене вище у Висновках, управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області рекомендує:

1. Розробити план заходів щодо усунення виявлених фактів недотримання вимог законодавства з питань освіти, причин їх виникнення, умов, що їм сприяють, та до 20 вересня 2025 року поінформувати управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області про стан його виконання.

2. Засновнику закладів освіти у межах визначених законодавством повноважень:

2.1. Відповідно до абзаців п'ятого і шостого частини першої статті 35, абзаців третього і четвертого частини першої статті 32, які набувають чинності з 01 вересня 2027 року, пункту 5¹ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту», до 01 вересня 2027 року привести установчі документи закладів освіти, у відповідність із цим Законом, врахувавши строки набрання чинності окремими положеннями цього Закону, визначеними пунктом 1 Прикінцевих положень.

2.2. Здійснювати повноваження, визначені законодавством виключно як повноваження засновника - колегіального органу місцевого самоврядування, відповідно до частини шостої статті 25, частини другої статті 66 Закону України «Про освіту», частини третьої статті 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту», пункту «а» статті 32 в редакції Закону № 1414-IX від 27.04.2021 «Про місцеве самоврядування в Україні».

2.3. Привести у відповідність до вимог законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» в частині визначених повноважень, Положення про відділ освіти, культури, молоді та спорту та подати на розгляд сесії селищної ради.

2.4. Розглянути питання (за доцільності) щодо делегування частини повноважень у сфері освіти уповноваженому органу управління у сфері освіти громади.

2.5. Забезпечити рівні можливості та вільний доступ до освіти, використовуючи всі види та форми її здобуття, створення безперешкодного доступу всіх груп населення до різних сфер життєдіяльності, у т.ч. за напрямом «Освітня безбар'єрність», у межах реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р.

2.6. Відповідно до абзацу першого частини другої статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту» здійснити заходи щодо забезпечення здобувачам освіти можливості продовжити здобуття повної загальної середньої освіти на відповідному рівні освіти.

2.7. Відповідно до абзаців п'ятого, шостого частини другої статті 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту» розглянути та затвердити стратегії розвитку закладів освіти для подальшого їх фінансування, у т.ч. з питань обладнання укриттів, встановлення систем безпеки організації освітнього процесу, створення

інклюзивних умов навчання дітей з ООП, з урахуванням дотримання вимог створення універсального дизайну та розумного пристосування у закладах освіти в межах безбар'єрного фізичного простору тощо.

2.8. Відповідно до абзацу сьомого частини другої статті 25 Закону України «Про освіту» здійснювати заходи контролю за дотриманням установчих документів закладів освіти.

2.9. Відповідно до пункту дев'ятого розділу I Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367 щороку аналізувати результати розподілу і закріплення території обслуговування і враховувати під час розподілу і закріплення закладами освіти території обслуговування на наступний рік, рішення про закріплення території обслуговування за закладом (закладами) освіти оприлюднювати на веб-сайті, як правило, не пізніше ніж за 6 місяців до початку приймання заяв про зарахування.

2.10. Відповідно до абзацу другого частини другої статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту», забезпечити неухильне дотримання норм чинного законодавства у сфері освіти щодо утворення, реорганізації, ліквідації чи перепрофілювання (зміни типу) закладів загальної середньої освіти, забезпечення можливості продовження здобуття загальної середньої освіти на відповідному рівні освіти, зокрема у випадку реорганізації, зміни типу, ліквідації закладів загальної середньої освіти у сільській місцевості забезпечити оприлюднення проєкту відповідного рішення не менше ніж за 1 рік до його прийняття з метою громадського обговорення.

2.11. Протягом шести місяців з дня набрання чинності Закону України «Про дошкільну освіту» (набрання чинності з 01.01.2025 року) забезпечити приведення нормативно-правових актів та установчих документів закладів дошкільної освіти у відповідність із цим Законом; затвердити місцеві програми адаптації приміщень закладів дошкільної освіти, що провадять освітню діяльність, до вимог цивільного захисту в умовах воєнного стану, зокрема створення захисних споруд (облаштування найпростіших укриттів) або споруд подвійного призначення.

2.12. Здійснити заходи щодо забезпечення доступності позашкільної освіти у сільській місцевості територіальної громади та охоплення здобувачів освіти позашкільною освітою шляхом відкриття додаткових гуртків при закладах загальної середньої освіти у сільській місцевості, проведення занять у дистанційній формі.

2.13. Відповідно до підпункту четвертого пункту «б» частини першої статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 № 684 (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 05.09.2023р. № 985) організувати облік дітей дошкільного, шкільного віку, які проживають на території Скалатської міської ради.

2.14. З урахування обставин дії правового режиму воєнного стану відповідно до вимог статті абзацу першого частини шостої 25 Закону України «Про освіту», здійснювати заходи щодо забезпечення утримання та розвитку матеріально-технічної бази заснованих селищною радою закладів освіти на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних вимог. Зокрема: придбати необхідне обладнання для кабінетів 5 - 6 класів Нової української школи, обладнати кабінети природничо-математичного циклу, майстерень, спортивних залів відповідно до Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи, затвердженого наказом МОН України від 07.02.2020 № 143, Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій, затвердженого

наказом МОН від 29.04.2020 № 574, Типового переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого наказом МОН України від 02.11.2017 № 1440, Типового переліку обладнання та інвентарю для фізкультурно-спортивних приміщень закладів освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 03.07.2020 № 889; Типового переліку засобів навчання та обладнання для забезпечення викладання предмета «Захист України» закладів освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 10 травня 2024 року № 659; Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України від 25.09.2020 № 2205.

2.15. З урахуванням обставин дії правового режиму воєнного стану здійснювати заходи щодо системотехнічного забезпечення (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо) та підключення ЗЗСО до інтернету зі швидкістю не менше 100 Мбіт/с.

2.16. З урахуванням обставин дії правового режиму воєнного стану, відповідно до вимог абзацу восьмого частини другої, абзацу четвертого частини шостої статті 25 Закону України «Про освіту», абзацу третього частини третьої статті 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту», абзацу одинадцятого частини другої статті 19 Закону України «Про дошкільну освіту», здійснювати заходи щодо створення в закладах освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами під час проектування, будівництва та реконструкції будівель, споруд, приміщень закладів загальної середньої освіти, забезпечення доступності будівель, споруд і приміщень закладів дошкільної освіти згідно з Державними будівельними нормами В.2.2.-3:2018 Будинки і споруди. Заклади освіти, наказу МОН України від 23.04.2018 № 414 «Про затвердження Типового переліку допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти» (із змінами).

2.17. Розглянути на засіданні сесії селищної ради питання про виконання діючої Комплексної програми реалізації у Тернопільській області Стратегії реформування системи шкільного харчування на 2024-2027 роки, затвердженої розпорядженням ТОВА від 25.01.2024 № 28/01.02-01.

2.18. Унести зміни до посадових обов'язків начальника відділу освіти відповідно вимог Типових професійно-кваліфікаційних характеристик посадових осіб місцевого самоврядування, затверджених наказом Національного агентства України з питань державної служби від 07 листопада 2019 року № 203-19, з урахуванням рекомендованої структури, визначеної Методичними рекомендаціями щодо роботи з посадовими інструкціями посадових осіб місцевого самоврядування, затверджених наказом Національного агентства України з питань державної служби від 18.07.2022 № 58-22.

3. Відділу освіти Скалатської міської ради у межах визначених законодавством повноважень:

3.1. Ознайомити керівників закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти із змістом висновків та рекомендацій за результатами здійснення управлінням Державної служби якості освіти у Тернопільській області аналізу діяльності Скалатської міської ради, відділу освіти Скалатської міської ради щодо дотримання вимог законодавства у сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, забезпечення якості освіти на відповідній території, із розробленим планом заходів щодо

усунення недотримання вимог законодавства з питань освіти, провести аналіз причин їх виникнення та умов, що їм сприяють.

3.2. Розмістити Висновки та Рекомендації за результатами здійснення управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області аналізу діяльності на сайті Скалатської міської ради.

3.3. Оцінити доцільність та спроможність забезпечення провадження освітньої діяльності ЗЗСО в громаді з урахуванням викладених у висновках тенденцій та прогнозів щодо контингенту здобувачів освіти, демографічних показників розвитку громади, розрахунку освітньої субвенції на одного учня, співвідношення фактичної наповнюваності та проєктної потужності закладів освіти, наповнюваності класів та переважаючих форм здобуття освіти у малокомплектних школах, транспортної інфраструктури.

3.4. Сформувати пропозиції та розробити План модернізації та оптимізації мережі закладів освіти Скалатської територіальної громади, з визначенням термінів проведення оптимізації освітньої мережі.

3.5. Розпорядчими документами визначити терміни оновлення інформації на офіційних вебсайтах закладів освіти громади, що визначена частиною другою статті 30 Закону України «Про освіту» та статутними зобов'язаннями закладів освіти.

3.6. Врегулювати питання одночасного використання об'єктів цивільного захисту закладами освіти та іншими установами комунальної форми власності укладеними угодою/меморандумом/листом тощо про співпрацю із балансоутримувачем приміщення, в якому розміщене укриття, в частині погодження кількості осіб, що потребують одночасного перебування в укритті, погодження правил поведінки в укритті тощо.

3.7. Розробити та затвердити в установленому порядку Порядок підвезення учнів до місця навчання та у зворотному напрямку (до місця проживання) відповідно до вимог абзацу третього частини третьої статті 20 Закону України «Про повну загальну середню освіту». У Положенні визначити повноваження замовника (Скалатської міської ради), організатора автобусних перевезень та балансоутримувачів шкільних автобусів щодо розроблення, погодження та затвердження паспортів автобусних маршрутів регулярних спеціальних перевезень, врегулювати питання щодо здійснення аналізу забезпеченості закладів освіти шкільними автобусами, проведення моніторингу наявних потреб учасників освітнього процесу щодо підвезення, здійснення контролю за цільовим використанням автобусів, за дотриманням вимог безпеки перевезень.

4. Керівникам закладів освіти комунальної форми власності всіх типів:

4.1. Розбудовувати внутрішню систему забезпечення якості освіти у закладах освіти громади через формування безпечного та комфортного освітнього середовища, професійного зростання педагогічних працівників, створення умов для самоосвіти та підвищення мотивації педагогічних працівників до професійної діяльності, ефективного освітнього менеджменту та управлінської діяльності тощо відповідно до вимог державних стандартів у сфері освіти та ліцензійних умов.

4.2. Налаштувати ефективну систему адміністративного управління в закладах дошкільної освіти через:

- *внесення змін (за потреби) до стратегії розвитку закладу освіти, та подальшого урахування її виконання у річному плані роботи;*
- *проведення ефективної кадрової політики, у т.ч. залучення корекційних педагогів, інших фахівців для роботи із дітьми з особливими освітніми потребами;*
- *формування експертного середовища закладу освіти з числа експертів проведення інституційного аудиту, сертифікованих педагогічних працівників, інших підготовлених фахівців;*
- *проведення щорічного самооцінювання освітніх і управлінських процесів шляхом підбору та/або коригування інструментарію і методів збору інформації, з використанням матеріалів Порадника для директора закладу дошкільної освіти до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти «Як створити внутрішню систему забезпечення якості освіти», «Абетки для директора» (2-видання).*

4.3. Забезпечити безбар'єрний доступ та архітектурну доступність приміщень закладів освіти згідно з державними будівельними нормами: доступність прилеглої території до будівлі закладу освіти; безбар'єрний вхід; безперешкодний рух у приміщеннях; доступність до дверних і відкритих прорізів; пристосування приміщень тощо, забезпечення універсального дизайну та/або їх розумного пристосування. Здійснити заходи щодо адаптації простору та обладнання для дітей з ООП, створення сприятливих умов, спрямованих на досягнення ними прогресу в особистісному зростанні.

4.4. Облаштувати укриття для організації освітнього процесу в очній формі та привести у відповідність до вимог створення, утримання, експлуатації та ведення обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, визначених Кодексом цивільного захисту України, Порядком створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138 (із змінами), наказом МВС від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

4.5. Відповідно до Додатку 5 Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, затвердженого постановою КМУ від 14 лютого 2017 р. № 88 (зі змінами), привести у відповідність до визначено переліку фахівців (з числа працівників закладу освіти та у разі потреби-додатково залучених фахівцями, що здобули відповідний ступінь вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) у галузі знань(за переліком)) та/або мають професійну кваліфікацію практичного психолога, психолога, вчителя початкових класів, дефектолога, логопеда, реабілітолога, вихователя дошкільного закладу іншу і проводять (надають) додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги) особами з особливими освітніми потребами у закладі освіти.

4.6. Відповідно до Порядку затвердження та розроблення паспорта автобусного маршруту, затвердженого наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 07.05.2010 № 278 (зі змінами), привести у відповідність до чинного законодавства

Паспорти маршрутів підвезення здобувачів освіти, балансоутримувачем транспортних засобів яких є заклад освіти.

23 квітня 2025 року

Підписи посадових осіб, відповідальних за здійснення аналізу:

заступник начальника управління-
начальник відділу інституційного аудиту
управління Державної служби якості
освіти у Тернопільській області

(посада)

(підпис)

Наталія ВОЛОЩУК

(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

заступник начальника відділу
інституційного аудиту управління
Державної служби якості освіти у
Тернопільській області

(посада)

(підпис)

Ірина МАЛАНЧУК

(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

головний спеціаліст відділу моніторингу,
сертифікації та контролю управління
Державної служби якості освіти у
Тернопільській області

(посада)

(підпис)

Юлія КРИВА

(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)